

HUIS WERK

MAGAZINE OVER JEUGDTOERISME

Driemaandelijks magazine – jaargang 14 – nummer 53

Januari - februari - maart 2019

Centrum voor Jeugdtoerisme vzw

Afgiftekantoor:
9820 Merelbeke Centrum
nr. P2A6224
VU + afzendadres:
Bert Planckaert
Bergstraat 16
9820 Merelbeke

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Subsidies voor infrastructuurwerken
Masterplan bivakplaatsen
Afrikaanse varkenspest
De Berkelhoeve, huis in de kijker

Dossier MOBILITEIT

INHOUDSTAFEL

- 2 **Editoriaal**
- 3 **Dossier MOBILITEIT**
- 4 **S.T.O.P.**
- 5 **Mobiliteit op maat**
- 8 **Mogelijkheden voor groepen**
- 10 **Netwerk Duurzame Mobiliteit**
- 12 **Vzw Jong uit Gent getuigt**
- 13 **Pagina 13**
- 14 **CJT Ondersteuning ... laat je stem horen**
- 15 **Vraag het aan ... CJT Ondersteuning**
- 16 **Nieuwsflash**
- 18 **Huis in de kijker**
- 20 **Agenda**

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

CJT Ondersteuning maakt deel uit van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw (CJT), net zoals CJT Boekingscentrale en CJT Verblijfscentra. Met deze drie actiedomeinen wil CJT gepaste verblijfsmogelijkheden aanbieden aan jeugd in groepsverband.

Particulieren of verenigingen die een gebouw en/of terrein verhuren of willen verhuren aan jeugdgroepen, kunnen bij CJT Ondersteuning terecht. Zij krijgen **advies, vorming en begeleiding** omtrent erkenning, subsidies en alles wat komt kijken bij de uitbating. CJT Ondersteuning verspreidt **informatie** via het tijdschrift HuisWerk en de website www.cjt.be/ondersteuning. De website www.jeugdverblijven.be bevat meer dan 700 jeugdverblijfscentra en kampeerterreinen en wordt onderhouden door CJT. Daarnaast verdedigt CJT Ondersteuning de **belangen van de sector** bij de overheid en andere instanties. Dit gebeurt door vertegenwoordigingswerk bij o.a. Toerisme Vlaanderen, Departement Cultuur, Jeugd en Media en verschillende organisaties.

EDITORIAAL

Graag starten we deze pagina met iedereen een schitterend jaar te wensen. Wat ook jullie dromen en wensen zijn, we duimen dat ze mogen uitkomen.

2019 wordt een belangrijk jaar voor de herwerking van de decreten die rechtstreeks invloed hebben op onze erkenningen en subsidies (infrastructuur, werking en personeel). Uitbaters zijn geen vragende partij voor grote hervormingen, wel is het duidelijk dat de budgetten niet langer toereikend zijn en naar omhoog moeten. En hier en daar kan verfijnd worden aan de criteria en voorwaarden, zodat de decreten hun doel bereiken, nl. inspelen op de noden van jeugdgroepen die een meerdaags verblijf wensen te organiseren.

Zo is er het voorbeeld van een jeugdverblijf in Limburg met een beperkte capaciteit van ongeveer 40 bedden. In de zomer wordt dit uitgebreid met een lokaal voor nog een 30-tal extra veldbedjes en een stuk tentengrond. Een perfecte constructie, want 40 bedden is ideaal voor weekendverhuur, in de zomer is er meer nood aan grotere kampplaatsen. Toch kan de erkenning als type B enkel rekening houden met het aantal bedden, waardoor de promotie voor de grotere capaciteit in de zomermaanden halfslachtig is. En voor de berekening van de werkingssubsidie kan slechts een beperkt deel van de zomernachtingen worden meegenomen. Nieuwe regelgeving moet ook dit soort finesses kunnen vatten.

“De decreten moeten hun doel bereiken, nl. inspelen op de noden van jeugdgroepen die een meerdaags verblijf wensen te organiseren.”

Departement Cultuur, Jeugd en Media houdt trouwens dit voorjaar een bevraging bij verschillende soorten jeugdgroepen, om hun behoeftes nog beter te leren kennen. Dit sluit aan op de doelgroepenonderzoeken die CJT samen met De Ambrassade reeds uitvoerde in 2010 en 2016 en kan ons helpen om nog beter in te spelen op de noden van jeugdwerk, onderwijs en andere jeugdgroepen.

In dit HuisWerknummer hebben we het in ons dossier over mobiliteit. Verder gingen we op bezoek bij De Berkelhoeve in de Antwerpse Kempen en bezorgen we je de klassieke brok actualiteit.

Veel leesplezier!

Frederik Vercammen

COLOFON

VASTE MEDEWERKERS

Luc De Coninck
Maarten Dekoninck
Harald Lamon
Peter Landsheere
Anne Marie Laureys
Erwin Stessens
Piet Termont
Frederik Vercammen

VORMGEVING

IO - Els De Pauw

COVERFOTO

Daisy Herremy

DRUK

Lowyck

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Bert Planckaert
Bergstraat 16
9820 Merelbeke

REDACTIEADRES

Bergstraat 16
9820 Merelbeke
Tel.: 09/210.57.75
Fax: 09/210.57.80
E-mail: ondersteuning@cjt.be

HuisWerk is een publicatie van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw

HuisWerk werd gedrukt op gerecycleerd chloorvrij papier.

DOSSIER MOBILITEIT

Hoe verplaatsen we - vrijwilligers, personeel en verblijvende groepen - ons best op een veilige, duurzame en betaalbare manier van, naar en rond het jeugdverblijf/kampeerterrein? Die vraag willen we de komende pagina's graag beantwoorden.

In dit dossier staan we stil bij een algemeen principe en zoeken we naar de meerwaarde voor alle partijen. We gaan dieper in op de rol van de uitbater en onderbouwen dit met praktische informatie en voorbeelden, gebaseerd op inzichten over het verplaatsingsgedrag van groepen.

S.T.O.P.

Het S.T.O.P.-principe is een leidraad om verplaatsingen op een bewuste manier te organiseren. Het is een eenvoudige rangorde waarin stappen (S) en trappen (T) prioritair zijn. Daarna volgt openbaar vervoer (O). Verplaatsingen met een personenwagen (P) komen pas op de laatste plaats. De rangschikking is gemaakt op basis van de impact op ruimte en gezondheid. Veel wagens op de weg vergen verhoudingsgewijs meer ruimte (er is bijvoorbeeld meer parkeerplaats nodig) en produceren meer fijn stof en CO₂.

OP ZOEK NAAR MEERWAARDE

Personenvervoer staat volgens het S.T.O.P.-principe helemaal onderaan de ranglijst, maar in de praktijk is het vaak andersom. Heel wat groepen verkiezen personenvervoer boven openbaar vervoer terwijl we weten dat meer dan de helft van de jeugdverblijven op minder dan vijf kilometer van een treinstation gelegen is.

Vervoersvorm	CO ₂ -uitstoot per persoon
Stappen	0g/km
Trappen (fietsen)	0g/km
Openbaar vervoer	23g/km (tram) 28g/km (trein) 85g/km (bus)
Personenwagen (gemiddeld 1,4 inzittenden)	132g/km

(Bron: De Lijn)

Hoewel het de groep is die beslist hoe de verplaatsing naar en van het jeugdverblijf te maken, kan je als uitbater het S.T.O.P.-principe wel promoten en groepen begeleiden naar alternatieven. Dit levert namelijk voor beide partijen een win-winsituatie op.

Fietsen naar het jeugdverblijf komt de gezondheid ten goede. Tegelijk besparen groepen fors op hun mobiliteitsbudget. Hierdoor wordt een verblijf plots een stuk goedkoper en kunnen de vrijgekomen middelen anders besteed worden. Nog een voordeel van fietsen is het vergroten van de actieradius ter plaatse. Uitstappen op enkele kilometers afstand worden een stuk haalbaarder.

Is de afstand tot het jeugdverblijf niet overbrugbaar met de fiets, dan kan openbaar vervoer, eventueel gecombineerd met stappen, een goed alternatief zijn. De verplaatsing wordt dan een activiteit en beleving op zich. Bovendien creëren groepen zo een extra aantal uren samenzijn, zeker als het jeugdverblijf pas in de late

Minder auto's zorgen voor minder parkeerdruk rond het jeugdverblijf.

namiddag toegankelijk is. Want reizen met het openbaar vervoer, gecombineerd met een tocht, vergt doorgaans extra tijd.

Wat zijn dan de voordelen voor de uitbater van de verschillende alternatieven voor de auto? Minder auto's zorgen voor minder parkeerdruk rond het jeugdverblijf. Er moet minder geïnvesteerd worden in parkeerplaatsen en het beperkt de overlast voor de buurt. Minder auto's zorgen ook voor een positief effect op het veiligheidsgevoel. Kinderen moeten met hun bagage namelijk niet meer laveren tussen andere aankomende en vertrekkende wagens. Door alternatieven voor het personenvervoer te promoten, creëer je ook meer ademruimte tijdens een groepswissel, want groepen die fietsen of gebruik maken van de combinatie openbaar vervoer en wandelen, komen meestal pas in de late namiddag naar de verblijfsplaats omdat hun verplaatsing wat tijdsintensiever is.

Mobiliteit op maat

VOOR DE GROEPEN

In ons doelgroepenonderzoek van 2016 vroegen we hoe jeugdgroepen zich het jaar voordien verplaatst hadden voor één van hun meerdaagse verblijven. Daarbij konden ze meerdere antwoorden aanduiden. Uit onderstaande tabel blijkt de diversiteit van verplaatsingen. De auto scoort het hoogst, maar wordt vaak gebruikt in combinatie met andere vervoersmiddelen.

Kaart onveilige situaties aan bij de gemeente.

	Trein	Bus/tram/ metro	Autocar	Auto/ carpooling	Fiets	Te voet
Lokaal jeugdwerk	35 %	13 %	32 %	58 %	19 %	9 %
Provinciaal/landelijk jeugdwerk	53 %	27 %	33 %	63 %	20 %	17 %
Onderwijs	12 %	10 %	73 %	14 %	4 %	4 %
Sportclubs met jeugdwerking	9 %	12 %	16 %	62 %	22 %	6 %
Jeugdhulpverlening	18 %	5 %	23 %	95 %	9 %	5 %
TOTAAL	26 %	13 %	38 %	53 %	15 %	8 %

Uitbaters die willen investeren in mobiliteit, kunnen in de eerste plaats veel communiceren. Vraag aan de groepen hoe ze normaal gezien hun vervoer organiseren en pols naar de reden van die keuze. Overtuig groepen indien nodig van de meerwaarde van alternatieven en verwijz ze door naar informatie waarmee ze aan de slag kunnen. Die informatie kan je bundelen op de eigen website, meer bepaald op een uitgebreide pagina over de bereikbaarheid van het jeugdverblijf.

Als uitbater ken je ongetwijfeld het meest aangewezen traject tussen station of bushalte en het jeugdverblijf. Dat biedt extra opportuniteiten. Om de drempel voor alternatieven te verlagen, kan je als uitbater ook een aanbod op maat uitwerken. Zo kan je het belevingsaspect van de verplaatsing nog vergroten. Ontwikkel bijvoorbeeld een zoektocht of dropping, of ga partnerschappen aan om de korte verplaatsingen af te leggen met een huifkar, toeristentreintje, fiets ... Geef in dit geval ook veiligheidstips op maat.

Bij wandelen, fietsen en het gebruik van het openbaar vervoer is het transport van bagage vaak een heikel punt. Als hier geen adequaat antwoord op wordt gevonden, is de stap naar vervoer met wagens opnieuw snel gezet. Om dit te voorkomen, kan je als uitbater het transport van de bagage van en naar het station met

eigen transportmiddelen organiseren of andere oplossingen suggereren, zoals het aanbieden van stockageruimte zodat bagage vroeger kan worden afgeleverd.

Ter plaatste kan je uitstappen met de fiets stimuleren door zelf fietsen tegen een huurprijs aan te bieden. Hou er wel rekening mee dat er dikwijls veel herstelwerk nodig is. Daarom is het afsluiten van een overeenkomst met een fietsverhuurdienst misschien een betere oplossing. Of adviseer aan groepen om ook plaats voor fietsen te voorzien in de vrachtwagen die wordt ingezet voor het vervoer van het materiaal.

Groepen op tocht zijn kwetsbare weggebruikers. Veiligheidstips meegeven is daarom aangewezen. Maar in bepaalde gevallen blijft de situatie toch gevaarlijk, bijvoorbeeld als de weginfrastructuur niet voldoet. Kaart daarom ook de onveilige situaties aan bij de gemeente en formuleer voorstellen. Vraag om kruispunten veilig in te richten, de maximumsnelheid rond het jeugdverblijf te beperken, trage wegen opnieuw open te stellen, nieuwe trage wegen te voorzien of bushaltes dicht bij het jeugdverblijf te voorzien. Een werk van lange adem, maar wel een serieuze meerwaarde als het uiteindelijk toch gerealiseerd wordt.

UITBATER AAN HET WOORD

Het Laathof is erkend als jeugdverblijf type C en biedt in volpensionformule onderdak aan groepen tot maximaal 76 personen. Het jeugdverblijf is gelegen in Hingene, een deelgemeente van Bornem. We stelden enkele vragen aan centrumverantwoordelijke Karin Tas.

Wat zijn de mogelijkheden qua openbaar vervoer?

In Bornem is een treinstation, maar de tocht van ongeveer drie kilometer is ver en weinig aantrekkelijk. Verder is het aanbod van De Lijn beperkt tot de schooluren. Buiten de schooluren moet je twee dagen vooraf een belbus reserveren. Dat is weinig gebruiksvriendelijk. De gemeente financiert daarom voor zes weken een proefproject, namelijk de Bornembus. Dat is een gratis busdienst die frequent de deelgemeentes bedient.

Als het openbaar vervoer niet gebruiksvriendelijk is, hoe komen groepen dan naar het jeugdverblijf?

We bereiken met ons jeugdverblijf veel scholen uit de directe omgeving. Die scholen komen meestal met de fiets tot bij ons. Zo leren de kinderen ook beter fietsen, een leerdoelstelling die dan direct in de praktijk wordt omgezet.

Hoe motiveer je die scholen om met de fiets te komen?

Ik heb veel scholen die jaarlijks terug komen. Die zijn overtuigd van de voordelen en dat breng ik over op nieuwe groepen. Wie met de fiets komt, kan ook eenvoudiger uitstappen doen ter plaatse, bijvoorbeeld naar het streekmuseum.

Hoe veilig is fietsen rondom het jeugdverblijf?

De groepen maken meestal gebruik van het fietspad langs de Schelde, en die ligt op anderhalve kilometer van het jeugdverblijf. Een groot deel van de verplaatsingen is hierdoor autoluw. Als leerkrachten klagen over de veiligheid, gaat het meestal over wielertoeristen die langs de Schelde hun snelheid niet aanpassen.

Hoe wordt de bagage naar het jeugdverblijf gebracht?

De meeste scholen vragen aan de ouders hulp voor het transport van de bagage en de begeleiding tijdens de fietstocht. Een bestelwagen wordt dan gebruikt voor het transport van de bagage in de heenrit en de fietsen van de begeleiders in de terugrit.

Wordt bagage op een ander tijdstip gebracht?

Meestal wordt de bagage afgeleverd op het tijdstip dat de groep aankomt. Uitzonderlijk gebeurt dit de dag vooraf. Dit is dan wel op afspraak.

Welke ondersteuning bied je aan groepen die met de fiets komen?

Om calamiteiten met de fietsen te vermijden, wordt een vergaderzaal omgevormd tot fietsenberging. Zo staan de fietsen veilig. Bij een defect aan een fiets kan onze klusjesman helpen of wordt er doorverwezen naar de fietsmaker wat verderop in het dorp. Als groepen geen eigen vervoer hebben en onderweg fietspech kennen, fungeren we ook als pechdienst en springen we ter hulp met eigen vervoer. Maar dat is eerder uitzondering dan regel, net zoals onze oppasdienst voor een leerling die bijvoorbeeld een gebroken been heeft en bij ons moet wachten tot de groep er is.

VOOR HET PERSONEEL

De inspanningen die je op vlak van mobiliteit levert naar de groepen toe, kan je perfect doortrekken naar de eigen werking. Bekijk daarom met je personeelsleden hoe het S.T.O.P.-principe kan worden toegepast op het woon-werkverkeer en de dienstverplaatsingen, dit binnen het wettelijk kader. Dit wettelijk kader vind je terug in de collectieve arbeidsovereenkomst (cao) die afgesloten wordt per paritair comité. Voor het jeugdtoerisme is dat doorgaans het paritair comité van de horeca (302).

Woon-werkverkeer wordt gezien als privé-tijd. De werknemer staat daarom zelf in voor die verplaatsing en de daaraan verbonden kosten. Hierdoor heeft elke werknemer ook het recht om zelf te bepalen hoe hij/zij naar het werk komt. Als werkgever kan je de werknemer dus niet verplichten om bijvoorbeeld het openbaar vervoer te gebruiken, maar je kan het wel stimuleren.

In elke cao staat opgenomen wat de verplichte tussenkomst van de werkgever is in het woon-werkverkeer. Voor de verschillende manieren waarop een werknemer naar het werk kan komen, bestaan er verschillende minimale verplichte tussenkomsten. Zo kan je bijvoorbeeld het openbaar vervoer aantrekkelijker maken door dit volledig terug te betalen, terwijl je voor de wagen enkel de verplichte tussenkomst betaalt.

Wie met de fiets komt, kan ook eenvoudiger uitstappen doen ter plaatse.

Als uitbater kan je de werknemer ook informeren over het recht om bijvoorbeeld bij mooi weer te fietsen en bij slecht weer het openbaar vervoer te gebruiken of om fietsen en het openbaar vervoer te combineren tijdens dezelfde verplaatsing. Voor die flexibiliteit vraag je dan aan de werknemer best een verklaring op eer, waarin de manier(en) waarop hij/zij naar het werk wenst te komen wordt/worden opgenomen, gecombineerd met een maandelijks gedetailleerd overzicht van de gemaakte verplaatsingen.

Dienstverplaatsingen zijn verplaatsingen die de werknemer aflegt in opdracht van de werkgever. Dit gebeurt tijdens de arbeidstijd en de verplaatsingskosten zijn 'kosten eigen aan de werkgever'. Als werkgever kan je hier wel bepalen hoe die verplaatsingen worden gemaakt. Is carpoolen mogelijk of is de locatie gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer, dan kan je de werknemer verplichten deze vervoersmodi te gebruiken.

De inspanningen die je op vlak van mobiliteit levert naar de groepen toe, kan je perfect doortrekken naar de eigen werking.

VOORDELIG WOON-WERKVERKEER VIA NMBS EN DE LIJN

Het basisprincipe is dat de werknemer het woon-werkverkeer betaalt en dat de werkgever via de patronale bijdrage de verplichte tussenkomst (of meer) terugbetaalt. Omdat dit echter veel administratieve opvolging vereist, kan je ook kiezen voor een derdebetalersovereenkomst. Dankzij die overeenkomst betaalt de werknemer dan enkel zijn deel of bij gratis woon-werkverkeer helemaal niets. De patronale bijdrage wordt dan direct aan de werkgever gefactureerd.

Zie www.belgianrail.be/nl/bedrijven/woon-werkverkeer.aspx en www.delijn.be/nl/zakelijk-aanbod/voordelig-woon-werk-verkeer/.

HET PENDELFONDS

Projecten die een verschuiving van niet-duurzame vervoermiddelen naar de fiets (stadsfiets, e-fiets of speed pedelec) beogen, kunnen in aanmerking komen voor subsidiëring. Concreet gaat het over infrastructurele ingrepen die functionele fietsverplaatsingen faciliteren en de aankoop en leasing van bedrijfsfietsen en fietsvergoedingen ondersteunen.

Zie www.pendelfonds.be.

VOOR DE VRIJWILLIGERS

Of je de kosten van je vrijwilligers vergoedt, beslis je zelf. De vrijwilliger heeft daarop niet automatisch recht. Betaal je onkostenvergoedingen uit, dan moet je met de vrijwilliger wel duidelijke afspraken maken. De wet verplicht de vrijwilliger namelijk om te kiezen tussen de forfaitaire en reële kostenvergoeding, maar je kan van de gelegenheid uiteraard ook gebruik maken om enkele krijtlijnen uit te zetten rond duurzaamheid. Zo kan je bijvoorbeeld kiezen om voor verplaatsingen onder 10 kilometer enkel fietsvergoedingen uit te betalen, tenzij verplaatsingen met de wagen noodzakelijk zijn voor het vervoeren van materiaal. Zo stimuleer je vrijwilligers om de auto thuis te laten.

Mogelijkheden voor groepen

Nuttige informatie over de bereikbaarheid van het jeugdverblijf bundel je best op je eigen website. Ontwikkel hiervoor een afzonderlijke pagina en hou het S.T.O.P.-principe in het achterhoofd. Zet de route voor de wagen dus onderaan en niet bovenaan op die pagina. Leg links naar interessante tools en geef tips rond de veiligheid en betaalbaarheid van de verplaatsing. Verwijs ook zeker naar de website www.goedopwegnaarhetjeugdverblijf.be. Daar vinden groepen heel wat praktische tips.

Te voet of met de fiets

Wil je groepen motiveren om te voet of met de fiets naar het jeugdverblijf te komen, verwijs dan zeker naar de website www.veiligopstap.be. Deze site bundelt alle informatie om met een groep veilig op stap te gaan. Groepen vinden er tips om de tocht voor te bereiden, info over de geldende verkeersregels en wat ze best doen als het toch fout loopt. Groepen vinden er ook handige tools die ze kunnen downloaden om tijdens de voorbereiding te gebruiken. Hoewel de website veel informatie biedt, kan je wel nog enkele aandachtspunten extra belichten. Zo vermijd je dat groepen de wandel- of fietstocht onderschatten.

Het uitstippelen van de tochten zelf kan via diverse tools. Voor een wandeltocht kan je gebruik maken van www.openstreetmap.org en voor een fietstocht zijn er de fietsknooppunten. Die vind je op www.fietsnet.be.

Verkeersregelaars

De wegcode omschrijft enkele zogenaamde 'verkeersregelaars'. Dat zijn statuten die de mogelijkheid bieden om het verkeer, waar dat toegelaten is, mee te regelen. Politieagenten zijn het zeker niet, maar een seingever, gemachtigd opzichter, wegkapitein of groepsleid(st)er mag in bepaalde gevallen wel aanwijzingen geven of het verkeer zelfs stil leggen.

Wegkapiteins kunnen grote groepen fietsers begeleiden en zijn duidelijk omschreven in de wegcode. Voor groepsleid(st)ers is het minder duidelijk. Zij worden vermeld als begeleid(st)ers van een groep stappers maar het 'wat en hoe' is daarbij niet vermeld. Duidelijk is wel dat een groepsleid(st)er 'verantwoordelijkheid' opneemt voor de groep en de verplaatsing dus moet organiseren en begeleiden zoals het hoort. Meer info: www.veiligopstap.be

Openbaar vervoer

Hoe bereiken groepen het jeugdverblijf met het openbaar vervoer? Daarbij kan je als uitbater zeker de groepen begeleiden. Groepen kunnen hun verplaatsing met het openbaar vervoer plannen via de websites van de NMBS en De Lijn. De routeplanner van De Lijn heeft zelfs de optie om de beste reisroute van adres tot adres te zoeken. Het voordeel is dat de naam van de halte niet gekend moet zijn.

Beide sites zijn handige hulpmiddelen die in veel gevallen de beste oplossing voorstellen, maar toch is waakzaamheid nodig. Groepen worden er bijvoorbeeld best op gewezen om rekening te houden met de tijd die nodig is voor het overstappen. Dit verloopt in groep dikwijls minder vlot. Ook wordt, bijvoorbeeld in het kader van de veiligheid, soms beter een ander station of een andere bushalte voorgesteld. Wat we sowieso aanraden, is om de naam van de trein- en bushalte het dichtst bij je verblijf te vermelden in je communicatie.

De combinatie van openbaar vervoer en fietsen is voor grote groepen niet mogelijk. Op de trein is het aantal plaatsen voor fietsen jammer genoeg beperkt en ook het huren van fietsen aan het station is voor grote groepen meestal niet mogelijk.

De Lijn bedient niet alle regio's op dezelfde manier. Een vaste lijn wordt soms vervangen door een belbus. Dat is een haalbare optie voor een kleine groep, maar niet voor grotere groepen. Een belbus moet vooraf gereserveerd worden en vervoert maximum 15 personen. Voor informatie kan je de groepen doorverwijzen naar www.delijn.be/nl/belbus. Gelukkig kunnen erkende jeugdverenigingen in de zomervakanties wel versterkingsritten aanvragen, zie groene tekst op pagina 9.

De bereikbaarheid van het jeugdverblijf is één factor, de betaalbaarheid van de reis een tweede. Ook hier kan je groepen wegwijs maken met een link naar de desbetreffende pagina's van de NMBS en De Lijn.

Overleg met de NMBS

De verplaatsing van Chiro Overschelde met de trein verliep in de zomer van 2018 niet zoals gewenst. Hun frustraties uitten ze via de Facebookpagina van de NMBS en dit werd opgepikt door de nationale media. Er waren klachten over onvoldoende zitjes ondanks de gereserveerde plaatsen, de kostprijs van de tickets en onvoldoende plaats voor fietsen en bagage. Een probleem dat volgens de koepels van de jeugdbewegingen elke zomer opduikt. Vervelend, want openbaar vervoer is voor jongeren het middel bij uitstek om zich zelfstandig te verplaatsen.

Via de Vlaamse Jeugdraad wordt al jarenlang geprobeerd om de trein jeugdwerkrunderlijker te maken, maar met

weinig succes. Het verhaal van Chiro Overschelde heeft de nieuwe spoorbaas Sophie Dutordoir echter wakker geschud en ze wil in overleg gaan met de jeugdsector. Hopelijk levert het deze keer wel tastbare maatregelen op.

Overleg met De Lijn

Sinds de zomer van 2017 hebben de Vlaamse ministers Weyts (mobiliteit) en Gatz (jeugd) de handen in elkaar geslagen voor een goedkope kampverplaatsing via De Lijn. Dit in overleg met de koepels van de jeugdbewegingen, De Ambrassade en CJT. Concreet kunnen erkende jeugdverenigingen tijdens de maanden juli en augustus een versterkingsrit aanvragen, dit houdt in dat een lijnbus een afwijkend traject kan afleggen met een jeugdvereniging aan boord, zolang er kan op- en afgestapt worden aan een bestaande halte. De verplaatsing mag ook niet langer zijn dan 50 km, wat geen probleem vormt om van een treinstation richting kampplaats de bus te nemen of tijdens het kamp een verplaatsing te maken in de buurt van het jeugdverblijf/kampeertrein. Kostprijs is 1,30 euro per inzittende.

In overleg met De Lijn konden we jaarlijks ook een vijftal tijdelijke haltes installeren vlakbij een kampplaats. Dit was nog geen onverdeelde succes, in 2019 ondernemen we een nieuwe poging om dit ingang te laten vinden.

De private busmaatschappij

Blijken de fiets en het openbaar vervoer geen optie, dan kan je groepen aansporen om samen te werken met een private busmaatschappij. Via de website www.eenbushuren.be kunnen groepen een aanvraag insturen die automatisch verspreid wordt naar verschillende maatschappijen in hun regio. Enkele dagen later ontvangen ze dan verschillende offertes in hun mailbox.

Om de vervoerskost te verminderen, kan je groepen wijzen op het feit dat sommige gemeenten een stuk betalen van het collectief vervoer of suggereren om met andere groepen een autocar te delen. Dan rijdt de bus vol heen en mits een kleine verplaatsing naar een ander jeugdverblijf vol terug. In sommige gemeenten helpt de jeugddienst zelfs mee in de zoektocht naar een geschikte groep.

Busproject in de Westhoek

Een negental jeugdverblijven in de Westhoek (op grondgebied Heuvelland, Poperinge en Mesen) bundelde de

krachten en stuurde een gezamenlijke prijsvraag naar een aantal vervoersfirma's. Op basis van de ontvangen offertes werd vervolgens beslist samen te werken met één lokale busmaatschappij, dit voor het vervoer van het station naar het jeugdverblijf of voor uitstappen van het jeugdverblijf naar regionale toeristische bestemmingen. Voor deze ritten betalen groepen telkens een vaste prijs. Vervoer van het station Ieper of Poperinge naar het jeugdverblijf of terug kostte de groep in de zomer van 2018 niet meer dan 83 euro voor een autocar van maximum 30 personen en 104 euro voor een autocar van maximum 50 personen. De aanvraag van de ritten gebeurt rechtstreeks via de busmaatschappij. Een aanbod dat in 2017 door 26 en in 2018 door 30 groepen werd gebruikt.

Carpoolen

De wagen is voor veel groepen vaak de gemakkelijkste en op het eerste gezicht goedkoopste oplossing, maar niet voor de ouders die rijden. De wagens en de kilometers moeten betaald worden, veel mensen spenderen een avond of halve dag tijd aan het heen en weer rijden en uitstoot en vervuiling hebben een effect op de omgeving. Houden groepen toch vast aan het personenvervoer, vraag dan op zijn minst om te carpoolen. Bezorg een goede wegbeschrijving als de locatie moeilijk te vinden is met gps of bij wegenwerken, dit om nutteloze kilometers te vermijden. Voor de praktische organisatie kan je groepen doorverwijzen naar Taxistop, waar ze terecht kunnen voor een carpoolplan of -tool op maat.

Auto's vullen met JNM

Via de website van de koepel kunnen lokale JNM-begeleiders inloggen op de beheerspagina van hun afdeling. Daar kunnen de begeleiders, naast de klassieke ledenadministratie, ook extra functies activeren zoals een carpoolplanner voor activiteiten buitenshuis. Ouders die op hun beurt inloggen op de website, kunnen zo niet alleen hun kinderen inschrijven voor die activiteiten, maar ook aangeven of ze bij een activiteit buitenshuis nog ruimte hebben in de wagen. Ouders of leden kunnen zo onderling afspreken.

Netwerk Duurzame Mobiliteit aan het woord

Katrijn Braeckman is medewerker bij het Netwerk Duurzame Mobiliteit en begeleidde samen met CJT het proefproject 'Goed op weg naar het jeugdverblijf'. Dit project werd gesubsidieerd door de provincie Oost-Vlaanderen, met de bedoeling na te gaan welke kansen er zijn om groepen die naar het jeugdverblijf komen, te stimuleren tot duurzamere verplaatsingen. Vijf jeugdverblijven stapten mee in het project. En wat blijkt? Er is heel wat potentieel om de verplaatsingen van groepen naar het jeugdverblijf te verduurzamen.

Moet de uitbater groepen motiveren tot duurzame verplaatsingen of is dit eerder een opdracht voor de NMBS, De Lijn, de scholen of de koepelorganisaties van het jeugdwerk?

Willen we onze verplaatsingen verduurzamen, dan hanteren we best het S.T.O.P.-principe. Hiervoor is een mentaliteitswijziging noodzakelijk op alle niveaus. De NMBS en De Lijn moeten een aanbod uitwerken dat bruikbaar is voor verblijvende groepen. De koepelorganisaties kunnen dit aanbod helpen vorm geven. En eens het aanbod er is, kunnen ze het promoten bij de achterban. Als uitbater kan je vervolgens het aanbod ondersteunen door het concreet toe te passen op het eigen jeugdverblijf en te promoten bij de groepen die reserveren en boeken.

Wat was de drijfveer van de uitbaters om deel te nemen aan het project?

De belangrijkste drijfveer is vooral van praktische aard. Bij aankomst en vertrek van de groepen zorgen de vele auto's voor overlast in de buurt en dat is voor elke uitbater vervelend. Maar ook tijdens het verblijf willen veel uitbaters die auto's weren, dit omwille van een tekort aan parkeerplaatsen.

Waarom zou een jeugdgroep die kiest voor personenvervoer, zoeken naar alternatieven? Dit is en blijft toch de eenvoudigste en goedkoopste oplossing?

Klopt. Bepaalde groepen verdienen zelfs aan het individueel vervoer wanneer ze de ouders uitnodigen voor een bezoekdag en daar een betalende maaltijd aan koppelen. Toch ben ik ervan overtuigd dat groepen openstaan voor duurzamere vervoersvormen. Kijk naar de jaarthema's en de diverse projecten die koepelorganisaties steunen, dit ligt volledig in de lijn van wat wij nastreven.

Hoe denk je de groepen concreet te overtuigen?

Door meer in te zetten op de beleving van de verplaatsing. Een verblijf start niet bij aankomst aan het jeugdverblijf, maar bij vertrek aan de eigen voordeur. Op de trein of tijdens de fiets- of wandeltocht kunnen allerlei activiteiten georganiseerd worden. En met goede voorbeelden kunnen andere groepen warm gemaakt

worden. Uitbaters kunnen die voorbeelden verzamelen en bijvoorbeeld communiceren via hun website.

Volstaat een voorbeeld of moet je als uitbater toch wat meer communiceren?

Een voorbeeld zal niet volstaan. Uit het project blijkt trouwens dat de meeste uitbaters onvoldoende en/of vanuit de autologica communiceren.

Hoe moet het dan wel?

Volg het S.T.O.P.-principe in je communicatie en geef gedetailleerd info. Geef groepen een overzicht van trage wegen, de nummers van de knooppunten, de namen van de bushaltes, de uurregeling en omschrijf hoe lang ze onderweg zijn. Kies met andere woorden voor de weg van de minste weerstand en vermijd doorklikken en verder opzoekwerk. Vergeet de informatie niet regelmatig te controleren. Misschien is nu en dan een update nodig.

Hoe ver ga je in die ondersteuning? Moet je groepen bijvoorbeeld ook informeren over de haalbaarheid per leeftijdsgroep?

Dat laat je best over aan de groepsverantwoordelijke, maar als uitbater kan je uiteraard wel doorverwijzen naar de website www.goedopwegnaarhetjeugdverblijf.be. Deze website heeft een pagina vol tips voor wie kiest voor alternatieven voor de wagen.

Moet je groepen belonen die hun vervoersmodi wijzigen?

Neen. Het project loofde 75 euro uit aan groepen die kozen voor een duurzamer alternatief,

maar daarop werd niet massaal ingetekend. We kregen daarentegen wel een positieve reactie van een groep die als verrassing een sleutelhanger van het verblijf kreeg voor het nemen van openbaar vervoer.

Hoe kunnen uitbaters groepen nog meer ondersteunen?

Uit het project blijkt dat uitbaters soms de bagage halen aan het station of voor de inkopen een bakfiets aanbieden. Dat zijn mooie initiatieven die het verblijf zonder auto mogelijk maken. Uitbaters die deze extra service niet haalbaar vinden, kunnen groepen aanraden om in een beperkt aantal auto's te voorzien. Dit kan handig zijn, ook in geval van nood.

Welke tips heb je nog voor uitbaters?

Maak promotie in je eigen regio, in een straal tot ongeveer 30 kilometer van het jeugdverblijf. Voor veel groepen (scholen en jeugdwerk op weekend) primeert het samenzijn namelijk op de omgeving en zijn verre verplaatsingen niet noodzakelijk. Dit vermindert het aantal gereden kilometers met de auto, maar verhoogt ook de kans dat groepen met de fiets of het openbaar vervoer kunnen komen.

“Zet meer in op de beleving van de verplaatsing.”

Wat kunnen uitbaters nog verwachten van het Netwerk Duurzame Mobiliteit?

Het doel van het Netwerk Duurzame Mobiliteit is verschillende doelgroepen over hun mobiliteit doen nadenken. Via de website www.goedopwegnaarhetjeugdverblijf.be werd hiervoor een tool uitgewerkt. Deze tool vraagt de groepen hoe ze hun verplaatsing willen maken en stelt daar enkele alternatieven tegenover. De tool zet dus de groepen aan het denken, maar verzamelt gelijktijdig ook gegevens over wat de groepen doen en haalbaar vinden. Deze informatie is zinvol om verdere acties op te zetten. Bij deze een oproep aan de uitbaters om de tool te promoten.

Uit het project blijkt dat uitbaters soms de bagage halen aan het station, wat een verblijf zonder auto mee helpt mogelijk maken.

BEREIKBAARHEID

Onderstaand voorbeeld vertrekt vanuit de autologica en toont weinig bijkomende uitleg. De groep moet verdere informatie zelf opzoeken via linken (zie tekst in het cursief).

Bereken *hier* je route met de wagen. Parkeren kan op de openbare parking.

Het fietsknooppunt 5 van het netwerk Waasland ligt vlakbij. Via *Fietsnetwerk* stippel je de mooiste routes naar het jeugdverblijf uit.

Het station ligt op minder dan een kilometer van het jeugdverblijf. Je spoorroute kan je *hier* online plannen.

De Lijn heeft verschillende bussen die halt houden aan het station. Je kan *hier* de route plannen.

Halfweg tussen knooppunten 12 en 55 passeer je het Stadspark, op een boogscheut van ons jeugdverblijf. Via *Fietsnet* stippel je een route uit.

Het station Gent Sint-Pieters ligt op twintig minuten stappen van ons jeugdverblijf. Je reisroute per trein kan je *hier* online plannen.

Aan het station Gent St-Pieters kan je bus 15 of 16 nemen tot de "Halte Molenstraat" in de Kerkstraat. Vanuit Gent-centrum kan je aan Gent-Zuid bus 18 of 24 nemen tot aan dezelfde halte. Je bent telkens ongeveer tien tot vijftien minuten onderweg met de bus. Ons jeugdverblijf ligt op 200 meter van de halte. *Hier* kan je een route plannen.

VZW Jong uit Gent getuigt

“Bij vzw Jong zoeken wij altijd naar een manier waarbij wij zoveel mogelijk drempels kunnen wegwerken voor de kinderen. Op kamp gaan is heel leuk, dus we willen iedereen kunnen meenemen, ook de meer kwetsbare kinderen. Goedkoop reizen is voor ons prioritair. Dat en veel plezier maken, even weg van de stad.”

Foad en zijn 4 collega's gingen in mei 2017 met een groep van 23 kinderen tussen 6 en 11 jaar vanuit Gent naar Axlandhoeve in Sinaai. Ze maakten van hun tocht een heuse belevenis. Ze vertrokken met de tram, stapten de trein op tussen Gent en Sint-Niklaas, namen daar de bus tot Sinaai en kwamen te voet aan op hun bestemming na een heuse fotozoektocht.

Hoe ze dat praktisch mogelijk maakten? “Ons vertrekkur afstemmen op de tram-, bus- en treinen was via internet makkelijk en vlot geregeld.”, zo vertelt Foad. “En de staptocht hadden we vooraf op een leuke manier voorbereid, met een fotozoektocht. Daarvoor gebruikten we Google Maps en Streetview. Maar ook aan de veiligheid dachten we: alle kinderen kregen een fluohesje voor de tocht. En één begeleider reed toch met de minibus naar Sinaai: met spelmateriaal, de bagage van de kinderen en het eten voor

het weekend. De minibus kon ook dienst doen bij een noodgeval ter plekke, maar dat was gelukkig niet nodig.”

De tocht zag er zo uit:

16u30
vertrek met de tram aan ons speelplein

17u10
aankomst Gent Sint-Pieters

17u26
met de trein naar Sint-Niklaas, babbelen, zingen en spelletjes spelen

18u
station Sint-Niklaas, tijd voor een sapje, een sandwich en wat groepsspelletjes

18u45
de bus op, naar Sinaai

19u15
aankomst op het pleintje aan de Sinaaidreef, start fotozoektocht

19u50
aankomst Axlandhoeve na een staptocht van 1,5 km

“Op zondagmiddag deden we hetzelfde voor de terugtocht. De kinderen vonden het erg leuk op deze manier. De tocht was een hele belevenis. We hadden allemaal het gevoel dat ons weekend met een speels begonnen was. Voor ons was dit een nieuwe ervaring, maar zeker voor herhaling vatbaar.”

Deze groep maakte gebruik van het recht dat iedere volwassene die een treinrit betaalt, vier kinderen gratis mee mag nemen. De tram- en busritten werden vooral gedaan met Buzzypassen die de stad Gent verdeelt onder alle kinderen die in Gent wonen om het openbaar vervoer toegankelijk te maken.

HUIS WERK 54

In april verschijnt HuisWerk 54, met daarin extra aandacht voor digitalisering.

“Wat is de wifi code?” Dit is vaak de eerste vraag die uitbaters krijgen van de verblijvende groepen en dit - laat ons eerlijk zijn - omdat ze vooral verbonden willen blijven via sociale media. Maar dankzij een connectie met het internet zijn er ook heel wat andere toepassingen mogelijk. In welke mate maken we daarvan gebruik binnen de sector? Bied je als uitbater nog de klassieke stafkaart aan die sneuvelt na één regenbui of stippel je via de computer zelf enkele tochten uit en bezorg je het gpx-bestand? En de waarborg, moet dit nog cash betaald worden? Of gebruik je hiervoor al de Bancontact-app?

Je voelt het wellicht aan, in het dossier digitalisering zoeken we naar toepassingen die het leven van de groepen en de uitbaters dikwijls een stukje eenvoudiger maken.

Heb je zelf nog goede suggesties of tips of wil je reageren op dit thema, dan kan dat via de Facebookpagina van CJT Ondersteuning of door te mailen naar ondersteuning@cjt.be.

Wie trouwens iets extra wil doen, is steeds welkom op de redactievergadering van HuisWerk. We komen ongeveer tweemaandelijks samen. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75.

Ondersteuning van infrastructuurwerken

Sinds 2004 kunnen erkende jeugdverblijfcentra bij Toerisme Vlaanderen terecht voor infrastructuursubsidies. Vooral brandveiligheids-, toegankelijkheidswerken en moderniseringswerken werden de voorbije vijftien jaar gesubsidieerd aan maximaal 40 %, in de beginjaren kwam ook nieuwbouw in aanmerking.

Wat is mogelijk anno 2019?

Infrastructuursubsidie (Toerisme Vlaanderen)

In het najaar van 2017 maakten we onze suggesties voor de prioriteiten van de infrastructuursubsidie over aan Toerisme Vlaanderen en minister van toerisme Weyts (zie HuisWerk 48). Met onze verlangens werd rekening gehouden voor de subsidie-oproepen van 2018 en ook die van 2019.

Meer info op www.cjt.be/ondersteuning/subsidietoerismevlaanderen, we beperken ons hieronder tot de grote lijnen.

Wat komt in aanmerking?

Brandveiligheid, modernisering en kindvriendelijkheid zijn de thema's waarvoor in 2019 subsidies kunnen verstrekt worden.

Duurzaamheids- en toegankelijkheidswerken worden niet gesubsidieerd door Toerisme Vlaanderen: voor beide soorten werken wordt doorverwezen naar FoCI (zie verder).

Indiendatum

Indiendatum is 1 april. Zo valt de indiendatum van Toerisme Vlaanderen samen met de indiendatum van FoCI. De aanvraag kan enkel worden ingediend via mail.

Geen minimumbedrag

Sinds 2018 wordt geen minimumbedrag gehanteerd voor subsidie-aanvragen.

Planning op middellange termijn

Zoals vorig jaar werd afgesproken, is de subsidie-oproep van 2019 quasi identiek aan die van 2018. Dat maakt plannen op iets langere termijn mogelijk. Na de Vlaamse verkiezingen van 26 mei 2019 zullen we mee nadenken over accenten voor infrastructuursubsidies in 2020 en de jaren daarop.

Duurzaamheids- en toegankelijkheidswerken (FoCI)

Bij het Fonds voor Culturele Infrastructuur (FoCI) kunnen sinds 2017 ook jeugdverblijfcentra terecht. Maximaal 60 % van de kosten worden gesubsidieerd. Er is echter een belangrijke randvoorwaarde: enkel rechtspersonen (zoals vzw's of bvba's) kunnen een aanvraag indienen. Werken rond energiezuinigheid komen in aanmerking, met uitsluiting van het plaatsen van zonnepanelen (zie verder). Belangrijk is dat je in de aanvraag kan aantonen hoeveel CO₂-uitstoot de investering zal opleveren. Bovendien moet je jaarverbruik minstens 100 000 kWh zijn. Tenzij je aansluit bij de gecoördineerde aanvraag die CJT organiseert voor de kleinere jeugdverblijfcentra, neem hiervoor contact op met ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75. Daarnaast worden ook toegankelijkheidswerken gesubsidieerd.

Indienen moet ten laatste tegen 1 april 2019. Werken kunnen pas uitgevoerd worden in het late najaar. Meer info op www.cjt.be/ondersteuning/anderesubsidies of op het infomoment van 5 februari (zie agenda op pagina 20).

Overlap

Een voorbeeld: je wenst dit jaar het sanitair te vernieuwen, daar hoort ook een energiezuinige verwarmingsketel bij en je besteedt extra aandacht aan toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Dien je deze werken dan in bij Toerisme Vlaanderen of bij FoCI?

Bij beide! Het komt er dan meer bepaald op aan om de verschillende werken en bijhorende facturen correct uit te splitsen. Zowel Toerisme Vlaanderen als FoCI hebben beloofd om de uitbaters hierin te begeleiden tijdens de aanvraag en de uitvoering van de verschillende bouwprojecten. Neem gerust contact op met hen of met CJT Ondersteuning.

Energielening voor zonnepanelen (FoCI)

FoCI voorziet daarnaast de mogelijkheid om goedkoop te lenen, dit om de aankoop en plaatsing van zonnepanelen en bijhorende installaties te financieren. Ook hier komen enkel rechtspersonen in aanmerking. De terugbetaaltermijn van de lening is maximaal tien jaar, met maandelijkse terugbetaling. Het is immers de bedoeling dat ook de terugverdientijd korter is dan tien jaar. Er wordt een rentevoet van 1 % toegepast en het maximumbedrag ligt vast op 135 000 euro (exclusief btw). Er zijn geen vaste indiendata: aanvragen kunnen het hele jaar door ingediend worden, de beoordeling van de aanvragen zou ongeveer één maand in beslag nemen.

Meer info op www.cjt.be/ondersteuning/anderesubsidies.

Centrum voor Jeugdtoerisme ^{VZW}

ONDERSTEUNING

Heel wat regelgeving heeft rechtstreeks of onrechtstreeks een weerslag op jeugdtoerisme. Als hieraan wordt gesleuteld, tracht CJT Ondersteuning op de eerste rij te zitten. In HuisWerk belichten we telkens de actualiteit van ons vertegenwoordigingswerk.

... LAAT JE STEM HOREN

In de zomer van 2016 werd door de ministers Gatz (jeugd), Weyts (toerisme) en Schauvliege (omgeving en natuur) het masterplan bivakplaatsen gelanceerd. Meteen werd afgesproken om de werkzaamheden van het masterplan op te volgen via een taskforce, die twee maal per jaar samenkomt sindsdien. In de taskforce zetelen niet alleen vertegenwoordigers van de betrokken ministers en hun administraties, maar ook CJT, De Ambrassade, Chirojeugd Vlaanderen, Scouts en Gidsen Vlaanderen, KLJ, Bataljong (koepel van gemeentelijke jeugddiensten), VVSG (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeentes) en OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij).

We overlopen hieronder de belangrijkste realisaties van de voorbije jaren en de uitdagingen voor de nabije toekomst.

Gemeentelijk onthaalbeleid voor jeugdgroepen

In de zomer van 2017 werd het kampcharter gelanceerd. Het moet de goede verstandhouding regelen tussen jeugdgroep, uitbater en gemeente. In HuisWerk 50 hebben we er zelf uitgebreid aandacht aan besteed. Hoeveel gemeentes het charter ondertussen hebben ondertekend, is echter koffiedik kijken. Dat wordt op korte termijn uitgezocht. Het feit dat in januari 2019 overal nieuwe gemeenteraden werden geïnstalleerd, wordt aangegrepen om het charter verder bekend te maken bij de nieuwe gemeentebesturen. Belangrijke thema's om met de gemeentes verder uit te klaren, zijn o.m. afvalophaling en (in een beperkt aantal gemeentes) vrijstelling op toeristentaks.

Spelen in bossen

Vorig jaar voerde ANB (Afdeling Natuur en Bos) het principe in van de omgekeerde bostoegankelijkheid (overal spelen, behalve als het verboden wordt; zie ook HuisWerk 49 en 51). Een mooi principe, maar omdat het slechts in een beperkt aantal bossen wordt toegepast, zorgt het vandaag vooral voor veel verwarring. De vraag van de jeugdsector aan ANB is tweevoudig: pas het principe toe in alle openbare bossen en zorg voor duidelijkere communicatiekanalen.

Kampvuren

Een versoepeling waarbij kampvuren mogelijk zijn op 25 meter van een bos (voorheen was het 100 meter), werd reeds eerder goedge-

keurd. Dezelfde wijziging willen we ook invoeren voor de afstand t.o.v. gebouwen. Daarvoor is een wijziging in het Veldwetboek nodig en dat is momenteel in voorbereiding.

Daarnaast werd in overleg met de koepels van de jeugdbewegingen gewerkt aan een afwegingskader, dit kan er hopelijk in de toekomst voor zorgen dat overal in Vlaanderen dezelfde regels gelden en machtigingen kunnen uitgereikt worden voor een langere termijn.

Kampvervoer

Tijdens de zomermaanden zorgt De Lijn via het systeem van versterkingsritten voor goedkoop kampvervoer. Zie ook pagina 9.

Uitleendienst voor tenten

Jeugdwerk kan voor meerdaagse activiteiten heel goedkoop tenten ontlenen bij de Vlaamse overheid. Dankzij jaarlijkse investeringen blijft het aanbod minstens op peil. De volledige digitalisering van de uitleendienst moet er voor zorgen dat de beschikbare tenten maximaal kunnen gebruikt worden.

Voldoende jeugdverblijven en kampeerterreinen

Vraag en aanbod moeten goed op elkaar afgestemd zijn en vervolgens moeten de infrastructuursubsidies van Toerisme Vlaanderen daar op inspelen. In de loop van 2019 zal de jeugdsector betrokken worden bij het bepalen van nieuwe prioriteiten voor de subsidiëring vanaf 2020. Tegelijk is het voor CJT duidelijk dat het budget moet opgetrokken worden. Het huidige budget van 1,5 miljoen euro voor bijna 600 gebouwen is niet meer aangepast aan de huidige noden.

Om eventuele tekorten weg te werken in de zomer, kunnen gemeentes landbouwers en jeugdbewegingen stimuleren om hun terrein of gebouw te verhuren. Voor bestaande jeugdverblijven wordt verder gewerkt aan oplossingen voor stedenbouwkundige problemen. Daarbij wordt vooral gekeken naar gemeentes en provincies, het is nog steeds wachten op het eerste (Vlaamse) gewestelijke RUP.

VRAAG HET AAN ...

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

ONDERSTEUNING

Elk kwartaal krijgen we tientallen vragen van uitbaters over uiteenlopende thema's. In HuisWerk maken we telkens een beknopte bloemlezing van vragen en antwoorden die ook voor andere uitbaters interessant kunnen zijn.

Mogen we overnachtingen op onze tentengrond naast het jeugdverblijfcentrum ook meetellen voor de berekening van de werkingssubsidie?

Werkingssubsidies worden door het Departement Cultuur, Jeugd en Media toegekend op basis van het decreet 'jeugdverblijfcentra'. Achterliggend idee van het decreet is steeds geweest om overnachtingen in gebouwen te subsidiëren, niet overnachtingen in tenten.

Maar wat met gebouwen die verhuurd worden in combinatie met een tentenweide? Omdat een uitbater niet altijd exact weet hoeveel groepsleden respectievelijk binnen en buiten hebben geslapen, hanteert het Departement een zekere soepelheid. Bij een grote groep mag de volledige erkende capaciteit meegeteld worden. Concreet voorbeeld: in een gebouw met erkende capaciteit voor 80 personen, komt een groep van 120 personen op kamp: 70 personen slapen in het gebouw, 50 personen slapen in tenten. Dan mag voor die groep elke nacht 80 personen worden meegeteld.

Kan ingewikkeld klinken, maar dan is er goed nieuws voor wie de statistiekenmodule gebruikt, verbonden aan www.jeugdverblijven.be. Je vult gewoon het reële aantal personen in (120 in bovenstaand voorbeeld) en via de rubriek "Cijfers Afdeling Jeugd" worden de overnachtingcijfers berekend volgens bovenstaande manier. Deze cijfers moeten dan vermeld worden in het werkingsverslag.

We kregen een offertevraag binnen voor de paasvakantie. Klopt het dat we het dan wat duurder mogen maken?

Dat is op zich niet verboden, maar in de praktijk zien we toch dat de meeste uitbaters werken met dezelfde prijs voor het hele kalenderjaar, dat vergemakkelijkt ook de communicatie. Een minderheid van uitbaters kiest er voor om de prijs iets hoger te maken in de drukke zomermaanden en/of in de kleine schoolvakanties. Als gewerkt wordt met een prijs per persoon, kan het minimumaantal deelnemers ook variëren naargelang de periode.

Een jeugdgroep die deze zomer bij ons heeft verbleven, weigert energie te betalen omdat ze geen meterstanden hebben kunnen controleren bij de start van hun verblijf. Kan dit zo maar?

Geef groepen steeds de kans om de meterstanden te controleren, net om dit soort discussies te vermijden. Dit kan via een ondertekend document of op basis van foto's.

In dit geval is er puur juridisch een probleem, want er is geen akkoord tussen beide partijen. De groep kan de meterstanden op zich wel aanvechten, maar het feit dat er energie werd verbruikt, valt niet te ontkennen. Het is dan kwestie van elementen te verzamelen (bijv. meterstanden van de vorige groep, gemiddeld verbruik van vorige groepen e.d.) In eerste instantie ga je zo in overleg met de groep op zoek naar een vergelijk. Als dit niet meteen tot resultaten leidt, kan het vaak ook helpen om de koepel van de betrokken jeugdbeweging in te schakelen. Tot er een akkoord is, mag de waarborg worden ingehouden.

Ons personeel valt onder paritair comité 302 (horeca), maar zijn er specifieke afspraken voor de verloning van arbeiders (poetsen, koken, klussen ...) in het jeugdtoerisme?

Voor het paritair comité is een functieclassificatie opgesteld, daarop kan je je zeker baseren. Je kan verlonen op basis van bijvoorbeeld categorie 2 (keukenhulp, medewerker keuken), categorie 4 (hoofd keukenhulpers), categorie 6 (chef de partie koude/warme keuken) of categorie 7 (hulpkok - alleen werkend).

Bij een RSZ-controle hebben we ooit eens te horen gekregen dat in een volpensionkeuken van een jeugdverblijfcentrum minstens iemand moet aanwezig zijn met barema 6. In verdere omschrijvingen wordt soms gesproken over "verantwoordelijke", dit hoeft je niet te ruim te interpreteren. Het gaat dan over iemand die ook leidinggevend is, die dus een aantal mensen moet aansturen. Dat gaat dus een stuk verder dan de enige schoonmaakster of technisch medewerker zijn.

NIEUWSFLASH

AFRIKAANSE VARKENSPEST

In het najaar van 2018 werd bij een aantal everzwijnen in het zuiden van de provincie Luxemburg de Afrikaanse varkenspest vastgesteld. Deze ziekte is dodelijk voor everzwijnen en varkens, maar totaal onschadelijk voor de mens en andere dieren. Wel is de ziekte bijzonder besmettelijk en kan de mens ook zorgen voor de verspreiding van het virus, bijvoorbeeld via kleding. Het grootste gevaar is dan ook economisch. Als de ziekte overslaat op de professionele varkenskwekerij, heeft dit grote gevolgen voor de verkoop en export van varkensvlees. Zie ook www.natuurenbos.be/afrikaansevarkenspest.

Maar ook voor het jeugdtoerisme zijn de gevolgen niet min. Om de verspreiding van de ziekte tegen te gaan, heeft Waals minister van landbouw Collin beslist om minstens tot de zomer van 2019 in de getroffen zone een verbod in te stellen op de toegang tot de bossen en het organiseren van kampen. Een gedetailleerde kaart is raadpleegbaar via de website van de Waalse overheid (de link staat ook tussen de nieuwsberichten op www.cjt.be/ondersteuning). Momenteel gaat het eenvoudig gezegd om de bossen ten zuiden van Florenville en Arlon. In deze zone zijn enkele tientallen jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen gelegen, met als gevolg dat heel wat jeugdbewegingen in allerijl op zoek moeten naar een nieuwe kampplaats voor deze zomer. En het is vooral bang afwachten of de geïnfecteerde zone niet verder oprukt naar het noorden.

In ieder geval weten we vandaag al dat ook enkele tientallen kampen van Vlaamse jeugdbewegingen getroffen zijn. Het gaat vooral over tentenkampen. Heb je als uitbater van een kampeerterrein nog vrije periodes deze zomer, geef het ons gerust door (ondersteuning@cjt.be). Dan kunnen wij dit doorgeven aan groepen die nog geen oplossing hebben gevonden.

VAN HTTP NAAR HTTPS

In vorig HuisWerknummer stonden we op pagina 13 uitgebreid stil bij de overgang van http naar https. Toch kregen we de voorbije maanden nog een aantal vragen. We herhalen hier graag nog eens de antwoorden.

Op www.jeugdverblijven.be leggen we een link naar onze website, maar deze werkt niet meer.

Via www.jeugdverblijven.be kunnen enkel nog links gelegd worden naar beveiligde websites, waarvan de url dus start met https. Heb je nog een http-website, neem dan contact op met de firma die de hosting van je website verzorgt, de aanpassing is eenvoudig en goedkoop.

Onze website heeft een beveiligingscertificaat (https), maar toch werkt de link via www.jeugdverblijven.be niet.

Op je beheerspagina van www.jeugdverblijven.be mag je de https niet toevoegen in het adres, want ons systeem zet deze er automatisch zelf voor. Geef dus bijvoorbeeld www.mijnverblijf.be in en niet <https://www.mijnverblijf.be>.

Op onze eigen website tonen we de kalender van www.jeugdverblijven.be, maar deze link werkt niet meer.

Dat is logisch, want de link is ook veranderd. Als je op je website een s toevoegt in de url van de kalender (dus https i.p.v. http), werkt alles weer perfect.

Nog vragen? Contacteert ons!

NIEUWE REGELS VOOR DE GFT-OPHALING

Sinds 1 januari zijn de sorteerregels voor gft (groenten-, fruit- en tuinafval) aangepast. Concreet betekent dit dat volgende afvalstoffen voortaan ook kunnen toegevoegd worden aan het gft-afval:

- keukenafval en etensresten (zowel dierlijk als plantaardig)
- vlees- en visresten
- schaaldierresten (uitgezonderd schelpen zoals mosselschelpen en oesterschelpen)
- vaste zuivelproducten (bijvoorbeeld kaas)
- eieren en eierschalen
- mest van kleine huisdieren, zoals een cavia of konijn

Theezakjes en koffiepads maken de omgekeerde beweging. Omdat zij kleine plasticdeeltjes bevatten, zijn ze niet langer welkom tussen het gft-afval en horen ze voortaan bij het restafval.

SOCIALE FLITSCONTROLES

Jeugdverblijfcentra die personeel tewerkstellen, kunnen op elk moment controle krijgen van de sociale inspectiediensten van de federale overheid. Naast deze onaangekondigde controles vinden er soms zogenaamde sociale flitscontroles plaats. Voor de horeca staan deze dit jaar gepland op 6 juli 2019. Dergelijke controles hebben vooral een informatief en preventief karakter. Meer informatie over deze controles in de horeca en waar op gelet wordt tijdens de controle, vind je op www.siod.belgie.be/nl/checklists-controle.

ADRESWIJZIGING

HuisWerk is een gratis magazine en dat willen we graag zo houden. Je kan daar bij helpen door ons adresbestand up-to-date te houden. Zo zijn wij er zeker van dat ons nummer bij de juiste persoon terecht komt. Voor jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen is het adresbestand rechtstreeks gelinkt aan de databank van www.jeugdverblijven.be. HuisWerk wordt opgestuurd naar de verantwoordelijke algemene communicatie. Via je persoonlijke login en wachtwoord kan je de contactgegevens van je jeugdverblijfcentrum/kampeerterrein rechtstreeks aanpassen. Als dit niet lukt, kan je ons bereiken via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75. Wens je voor jouw jeugdverblijfcentrum/kampeerterrein extra abonnementen, dan kan je deze bestellen tegen kostprijs. Stuur hiervoor een mailtje naar ondersteuning@cjt.be.

HUIS IN DE KIJKER

De Berkelhoeve, een voormalig kloostergebouw gelegen op een fantastisch domein

Vakantie- en vormingscentrum De Berkelhoeve is een jeugdverblijf type C, in formule zelfkook en met een capaciteit tot maximaal 65 personen. In de maanden september tot juni kan het verblijf opgesplitst worden in de Wizzeweus en de Rekketek. De capaciteit is dan respectievelijk 30 en 35 personen. In de zomermaanden wordt het gebouw als geheel verhuurd en kunnen tenten bijgeplaatst worden. De Berkelhoeve ligt in Vorselaar, een dorp dat pal in het geografische hart van de provincie Antwerpen en de Kempen ligt. Een natuurrijke regio met tal van troeven. Toch valt vooral het eigen domein van 18 hectare op. Wie daarin rondwaalt, weet dat een verblijf er niet kan mislukken en wil onmiddellijk boeken.

WIZZEWEUS? REKKETEK?

“Dit zijn twee typische woorden uit Vorselaar. Wizzeweus staat voor speelvogel, Rekketek voor levendig kind”, vertelt Bieke Parmentier, eindverantwoordelijke voor het jeugdverblijf, met een glimlach. En de Berkelhoeve? “Dat was oorspronkelijk een boerderij waar – leuk om weten – enkele van mijn burens geboren zijn. Daarna werd de boerderij omgevormd tot klooster en nog wat later tot jeugdverblijf. De locatie heeft dus een rijke geschiedenis”, vertelt Bieke.

EEN SCHAKEL IN EEN GROTER GEHEEL

Wie De Berkelhoeve googelt, komt o.a. terecht op de website van Elegast. “Dat klopt. Elegast vzw, opgericht in 1978, is een organisatie die verschillende hulpverleningsvormen aanbiedt en zo op jaarbasis meer dan 13 000 jongeren en hun res-

DE BERKELHOEVE PRAKTISCH

*Adres: Berkelheide 9, 2290 Vorselaar
Totale oppervlakte: 18 000 m²
Capaciteit: 65 personen
Website: www.elegast.be*

pectievelijke gezinnen bereikt”, vertelt Bieke met trots. “De Berkelhoeve maakt deel uit van die organisatie sinds 2010.”

“In de eerste plaats heeft het jeugdverblijf tot doel om gezinnen en kinderen die het sociaal en financieel moeilijk hebben, betaalbare vakanties aan te bieden. Daarom houden we bijvoorbeeld elke zomer tentengrond vrij voor geplaatste kinderen en jongeren die hier met hun begeleiders verblijven”, zegt Bieke. “Toch staan we ook open voor andere doelgroepen zoals scholen, jeugdwerk en vriendengroepen. In de weekends bereiken we bijvoorbeeld het gewone jeugdwerk en in de maanden mei en juni heel wat familiegroepen. In de midweek verwelkomen we tot slot scholen, ook die uit het bijzonder onderwijs.”

Komt de doelstelling niet onder druk door het jeugdverblijf open te stellen? “De cijfers tonen aan dat 75 % van de groepen die hier verblijven, extra zorg nodig hebben. Met ons jeugdverblijf blijven we dus trouw aan onze doelstelling van hulpverlening.”

DE WERKING

“Een vrijwilligerswerking hebben we niet. Elegast vzw heeft er bewust voor gekozen om het jeugdverblijf te ondersteunen met beroepskrachten”, zegt Bieke. “Als eindverantwoordelijke krijg ik dus hulp van een poetsvrouw, dit voor tien uur per week, een tuinman en de technische dienst van de vzw. De tuinman ontfermt zich over het domein, de technische dienst over de klusjes in en rond het gebouw.”

“Die hulp is beperkt”, voegt Bieke er aan toe. “De tuinman beheert slechts het voorste deel van het domein en de technische dienst wordt verdeeld over twaalf locaties. Daarom werk ik ook samen met andere partners zoals de bosgroep Kempense Heuvelrug, die instaat voor het beheer van de rest van het domein.”

KLEUTERKRIEBELS, BOSBOOST EN KEMPENSKILLS

“Ons aanbod staat gebundeld in een folder. Daarin pakken we uiteraard uit met ons domein dat bestaat uit bos, weiland, speel- en sportvelden en waar o.a. boerderijdieren, een touwenparcours en een kampvuurkring aanwezig zijn. Dat is voor iedereen aantrekkelijk. Maar we hebben ook een ruim aanbod specifiek voor scholen”, vertelt Bieke. “Dit staat binnenin de folder.”

“Voor het kleuteronderwijs werd Kleuterriebels ontwikkeld waar spelend leren centraal staat. Voor het lager en secundair onderwijs is er Bosboost en Kempenskills. Bosboost bevat educatieve pakketten, terwijl Kempenskills meer inzet op sport en teambuilding. Tot slot vermelden we ook enkele leuke activiteiten die je kan doen in de omgeving zoals kajakken op de kleine Nete.”

En het jeugdwerk? “Daarvoor haalde ik nog eens mijn scoutsskills uit de kast, met een bosspel van twee uur als resultaat”, lacht Bieke. “Ik wil namelijk dat elke groep het volledige domein ontdekt, dit tot in de verste hoeken. Voor bepaalde groepen lijkt dat een drempel.”

NATUUR SOMS ALS SPELBREKER

“Met de bosgroep werd een bosbeheersplan opgesteld met daarin bosvernieuwing als één van de beheersmaatregelen. Een stuk sparrenbos verdween voor de aanplanting van 1 200 nieuwe bomen”, vertelt Bieke. “Maar door het kappen van het sparrenbos verdween er natuurlijke beschutting tegen stormweer, waardoor er plots nog eens 35 bomen sneuvelden. Een eenmalig en zeer natuurlijk proces volgens de bosgroep, maar het zette me wel aan het denken. Groepen mogen niet meer in het bos bij code oranje en ook bij uitzonderlijke droogte gelden strikte regels”, is Bieke duidelijk.

LEERGELD

“Het eerste contact met de groep is belangrijk. Daarom wil ik elke groep persoonlijk ontvangen. Een tijdsinvestering van ongeveer een half uur die al snel winst oplevert tijdens en op het einde van het verblijf”, zegt Bieke die reeds acht jaar het verblijf uitbaat.

Poetsen blijft wel een knelpunt. “Het gebouw telt 1 000 m². Dit poetsen als groep is niet evident. Vooral voor scholen is dit vaak een probleem. Daarom experimenteren we sinds kort met drie poetsopties: alles zelf poetsen, enkel borstelen of alles uitbesteden. Voor de laatste twee opties betalen ze een extra bijdrage”, legt Bieke uit.

“Wat je ook snel leert, is dat toestellen of voorwerpen zoals tafels en stoelen meestal een korte levensduur hebben, tenzij je kiest voor heel duurzaam materiaal. Voor de verduistering van de dakvensters gebruiken we nu bijvoorbeeld een houten plaat in plaats van rolgordijnen. Een tip die ik iedereen wil meegeven”, is Bieke enthousiast.

INVESTEREN IN INFRASTRUCTUUR EN WERKING

“In de nabije toekomst investeren we fors in de infrastructuur en de werking van het jeugdverblijf”, weet Bieke. “De ramen en deuren moeten vervangen worden, zodat de energiekost daalt en ook de vloerbekleding is dringend aan vervanging toe. Wat de werking betreft, zoeken we actief naar een verbreding van ons aanbod. We willen meer de kaart van de zorg trekken. Tussen de school en de arbeidsmarkt gaapt er een enorme leegte, waardoor veel instellingen op zoek zijn naar een geschikte dagbesteding. Ik ben ervan overtuigd dat ons jeugdverblijf met dit prachtige domein hierin kan tegemoet komen”, is Bieke overtuigd.

“Ons totale aanbod willen we ten slotte in de lente van 2019 kenbaar maken via een eigen, nieuwe website. Want de huidige website, die nog verwerkt zit in die van Elegast vzw, is verouderd”, sluit Bieke haar verhaal af.

AGENDA

In deze agenda willen we alle data van vormingsmomenten, ontmoetingen, indiendata voor erkenning en subsidiëring, ... opnemen die interessant kunnen zijn voor uitbaters. Ook hiervoor staat onze redactie open voor suggesties. Mail die gerust door naar ondersteuning@cjt.be!

1 FEBRUARI 2019

Indiendatum voor werkingsverslagen werkingssubsidies 2018 (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Alle jeugdverblijfcentra die een werkingssubsidie hebben aangevraagd voor een vierjarenperiode die 2018 omvat, en die na een eerste controle weerhouden werden, kregen onlangs een mail van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. In deze mail wordt verwezen naar de formulieren, te vinden op www.sociaalcultureel.be. Gebruikers van de statistiekenmodule op www.jeugdverblijven.be kunnen de cijfers downloaden op hun beheerspagina.

5 FEBRUARI 2019

Infomoment voor subsidies culturele infrastructuur (FoCI)

FoCI geeft toelichting bij de subsidies voor toegankelijkheid en energiebesparende ingrepen bij jeugdverblijfcentra. Dit op dinsdagvoormiddag 5 februari in het Herman Teirlinckgebouw in Brussel. Meer info over deze subsidie op pagina 13 van dit HuisWerknummer.

1 APRIL 2019

Indiendatum voor aanvragen personeelssubsidies 2020-2023 (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Jeugdverblijfcentra type C kunnen een personeelssubsidie aanvragen voor een periode van vier jaren. De aanvraag gebeurt via een beleidsnota.

Opgelet! Jeugdverblijfcentra type C die eerder een personeelssubsidie toegekend kregen voor de periode 2017-2020, 2018-2021 of 2019-2022, hoeven dit jaar geen nieuwe aanvraag te doen.

1 APRIL 2019

Indiendatum voor financiële verslagen personeelssubsidies (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Alle C-huizen die personeelssubsidies ontvingen voor het jaar 2018, krijgen begin februari een formulier voor financieel verslag en overzicht loonkosten van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Het formulier is ook terug te vinden op www.sociaalcultureel.be.

1 APRIL 2019

Indiendatum voor aanvragen infrastructuursubsidies (binnen het decreet 'toerisme voor allen')

Jeugdverblijfcentra kunnen infrastructuursubsidies ontvangen. Tot 1 april 2019 worden alle subsidieaanvragen verzameld door Toerisme Vlaanderen. Erkende jeugdverblijfcentra kregen hiervoor in december een oproepingsbrief, waarin de verschillende criteria en prioriteiten worden overlopen.

1 APRIL 2019

Indiendatum voor aanvragen investeringssubsidies culturele infrastructuur

Jeugdverblijfcentra die aan bepaalde voorwaarden voldoen, kunnen via het Fonds voor Culturele Infrastructuur (FoCI) tot 60 % gesubsidieerd worden, enerzijds voor toegankelijkheidswerken, anderzijds voor CO₂-besparende ingrepen.

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

Bergstraat 16
9820 Merelbeke
09/210.57.75
ondersteuning@cjt.be
www.cjt.be

Raadpleeg onze website www.cjt.be/ondersteuning voor meer informatie. Je vindt er niet alleen alle indiendata en formulieren terug, je kan er ook terecht voor een massa andere informatie. Zo kan je in het HuisWerkarchief ook alle vorige dossiers raadplegen.

Blijf je graag als eerste op de hoogte van alle weetjes of wil je interessante links te weten komen, dan kan je ons volgen op Facebook. Je hoeft hiervoor geen lid te zijn van Facebook, het volstaat om te surfen naar www.facebook.com/CJTOndersteuning. Wie wel een Facebookprofiel heeft en onze pagina 'leuk vindt', krijgt onze berichten regelmatig te zien op zijn eigen nieuwspagina.

